

NADĚJE

Časopis Nadace pro
transplantace kostní dřeně
a Českého národního
registru dárců dřeně

www.kostnidren.cz

**Okamžik,
po kterém toužily
deset let** str. 3

DMS KOSTNIDREN na číslo **87777**
cena SMS je **30,- Kč** | nadace obdrží **27,- Kč**

Transplantační program se dál úspěšně rozvíjí

Nadace pro transplantace kostní dřeně a Český národní registr dárců dřeně mají za sebou první rok fungování bez svého zakladatele a vůdčí osobnosti pana primáře MUDr. Vladimíra Kozy, který za sebou zanechal dílo nevyčísitelné hodnoty, a na kterého budeme mnozí ještě velmi dlouho vzpomínat. V Nadaci jsme si v současné době ekonomického útlumu potvrdili vzácnost každého, kdo se snažil přispět k podpoře programu ať už finančně, nebo vlastní aktivitou a pomocí při organizaci rozličných dobročinných akcí, ale také v rámci běžného chodu Nadace. Poděkování všem jednotlivcům by jistě zabralo prostor tohoto našeho časopisu. To, že Registr dárců umožnil k dnešnímu dni realizovat již víc než tisíc nepříbuzenských transplantací kostní dřeně

v České republice, je také zásluha nejen všech členů jeho vedení, ale také dalších zaměstnanců, jednotlivých dárcovských a náběrových transfuzních center a především pak více než čtyřiceti tisíců evidovaných dárců. Nelze pominout významnou pomoc Armády ČR, Policie ČR, Hasičského záchranného sboru ČR, Českého svazu házené, Skokového poháru České pojišťovny a jiných organizací. Dovolte mi, abych vyjádřil naději, že naší Nadaci zůstanou i do dalšího roku věrny stovky dobrovolníků, dovolte, abych mnoho úspěchů popřál také našemu hlavnímu partnerovi, Českému národnímu registru dárců dřeně. Bez obou organizací by transplantační program a léčba leukemií a jiných zhoubných onemocnění v naší zemi nebyla zdaleka na takové úrovni, na jaké je.

Doc. MUDr. Samuel Vokurka, Ph.D. (Předseda správní rady Nadace pro transplantace kostní dřeně)

Kdo zachrání jeden lidský život, zachrání celý svět (epitaf Oskara Schindlera)

Obecní dům v Praze patří k největším skvostům staré Prahy. Ve svých secesních prostorách více než sto let vítá návštěvníky výstav, koncertů, plesů, společenských akcí, účastníky významných jednání. Kolik osobností už prošlo po širokém schodišti! Kdyby stěny výstavné budovy uměly mluvit, jistě by vyprávěly o těch nejkrásnějších a nejvýznamnějších setkáních. Určitě by k nim patřily každoroční slavnostní večery Nadace pro transplantace kostní dřeně. Na nich, za přítomnosti spolupracovníků, sponzorů a hostů, přebírají originální artefakty, vyrobené a darované pro tuto příležitost sklárnou Moser, ti dárči z Českého národního registru, kteří darovali své životadárné buňky v loňském roce. Velmi si vážíme toho, že vedení Obecního domu a společnost Moser tuto akci dlouhodobě podporují.

Příklad, jak ozdravit společnost

„Dílo pana primáře Kozy jsem měl možnost sledovat řadu let a velice si toho vážím. Velmi si cením díla, které pomáhá zachraňovat lidské životy a tím naplňuje zásady evangelia. Rád bych zdůraznil, že to nejsou jen jedinci, ale i instituce, které nadaci pomáhají. Ti všichni jsou součástí naší dnešní společnosti, a tímto způsobem pomáhají nejen zachraňovat život fyzický, ale také dění ve společnosti, které má své stíny a bolesti. Je to síla, která ukazuje, jak ozdravit mezilidské vztahy. Dokazuje to,

že část našeho národa je ochotná se nasadit zadarmo pro druhého. Práce nadace má proto obrovský společenský dopad. Mám přání, aby shromažďovala více takových lidí a vydávala svědectví pro druhé,“ řekl mimo jiné kardinál Miloslav Vlk, který předával ocenění dárčům.

Jsem s Vámi v myšlenkách

Patronka nadace, bývalá první dáma Livie Klausová, se večera nemohla zúčastnit, protože doprovázela manžela na večeři s jeho nástupcem, prezidentem republiky

Milošem Zemanem. Poslala alespoň zdравиčci: „Srdečně zdravím. Je mi líto, že nemohu být fyzicky s Vámi, ale jsem s Vámi alespoň v myšlenkách. Jsem potěšená, že jsem i nadále patronkou Vaší nadace. Je mi ctí, být blízko těch vzácných lidí, kteří jsou ochotni pomoci.“

Vůz jede stejně dobře dál

Třetí dlouholetá patronka nadace herečka Jiřina Jirásková už se slavnostního nadačního večera nikdy nezúčastní, protože v loňském roce odešla na věčnost. Zůstává však také v milých vzpomínkách těch, kteří měli možnost se s ní při nadačních akcích setkat. I na ni správce nadace MUDr. Samuel Vokurka vzpomněl ve svém úvodním projevu. A co když sledovala s primářem Vladimírem Kozou večer v Obecním domě z bílého naducaného obláčku? Určitě by v takovém případě museli být oba spokojeni – základy velkého díla, transplantačního programu kostní dřeně, Českého národního registru a nadace, jež je podporuje, byly jeho tvůrcem položeny natolik dobře, že vůz jede stejně dobře dál.

Všichni rádi pomohli

31 mladých žen a mužů z Českého národního registru dárců kostní dřeně se v loňském roce zapsalo do života neznámým pacien-

Okamžik, po kterém toužily deset let

tům a pacientkám a dalo jim tak šanci zvítězit nad vážnou chorobou krvetvorby. Většina z nich přijela do Obecního domu, aby převzala krásná ocenění. Jak se shodují, největší cenou pro ně však je vědomí, že pomohli těm, kteří to potřebovali.

Na slavnostním nadačním večeru jsou předávány i další ceny. Cenu za největší finanční dar převzali zástupci společnosti AMGEN, díky kterým konto nadace, ze kterého jsou financovány významné projekty související s transplantacemi kostní dřeně, povýšilo o 500 000 Kč. „Je pro nás velkou ctí, že můžeme prospět tak velké věci,“ potvrdil poté, co přebíral cenu, regionální ředitel této významné světové biotechnologické farmaceutické společnosti Jean-Philippe Duc.

Cenu za nemateriální pomoc pak za projekt Armáda dává naději a její přínos nadaci převzali ministr obrany, armádní generál Vlastimil Pícek a náčelník generálního štábu Armády České republiky generálporučík Petr Pavel, který vloni rovněž vstoupil do registru. „Vojáci Armády České republiky si více než kdo jiný uvědomují cenu lidského života. Petr Pavel svým vstupem do registru osobně začal podporovat dárcovství kostní dřeně, a jsem rád, že k tomu vede i své podřízené,“ zdůraznil ministr.

Jsem hrdý na vojáky české armády

Policisté, hasiči, televize Nova, ti všichni v minulých letech významně podpořili dárcovství kostní dřeně a do řad dobrovolníků přivedli pěknou řádku nových členů. Pokračují v tom i nadále. Rok 2012 patřil armádě. Jak upozornila při představování jejich projektu MUDr. Jana Navrátilová, která se na jeho přípravě významně podílela, v minulém roce darovali kostní dřeň 3 příslušníci Armády ČR. Středem pozornosti byli rovněž autoři výstavy Život s nadějí, majorka Jolana Fedorková a rotný Tomáš Johanides. Při svých misích v Afghánistánu totiž nejen plnili své nelehké úkoly, ale také fotografovali těžký, ale i pestrý život dětí, naděje této země. Stáli u zrodu projektu Armáda dává naději, a svou výstavou ho podporují. Tomáš Johanides, který již kostní dřeň před několika lety daroval, za svůj nový počín převzal v Obecním domě nadací každoročně udělovanou Cenu za lidský čin – speciálně pro tuto příležitost vytvořený obraz Adolfa Borna. Jolana Fedorková převzala Cenu nadace pro transplantace kostní dřeně. „Cením si každého vojáka, který dává něco navíc, a jsem hrdý na to, že v současné armádě je takových lidí stále víc,“ pochválil jejich iniciativu Petr Pavel.

Slzy pochopitelně tekly. A nejen těm dvěma, které se v Obecním domě měly možnost konečně poznat a obejmout. Sem tam slzička ukápla i ostatním přítomným. MUDr. Tomáš Svoboda z HOO FN Plzeň, který večer moderoval, vtipně poznamenal, že podle zkušeností z minulých let by se měly u dveří do sálu vstupujícím rozdávat kapesníky.

Setkáním pacientky Jitky Severové a dárkyně Mgr. Jany Lukešové vyvrcholila oficiální část slavnostního večera v Obecním domě. V předu sálu mezi hosty s manželem a jednou ze svých dvou dcer (ta druhá nedávno porodila druhé dítě) seděla ta, jež darovala svou dřeň. Vzadu čekala s manželem, maminkou a desetiletým Tomáškem ta, které ony životadárné buňky před deseti lety zachránily život. Moderátor do poslední chvíle napínal. Na promítacím plátně se objevil obrázek postavy v černém koženém obleku a helmě na motorce. „Mohla by to být ona, co říkáte?“ zeptal se. „Ano,“ prozradil, „paní Jitka na motorce jezdí ráda.“ Je si vědoma, že jen díky transplantaci kostní dřeně se může dál věnovat tomuto svému koníčku, profesi zvukové techničky v brněnském rozhlase, kterou má velmi ráda, i milované rodině, kterou mohla založit.

Za těch deset let se i v životě paní Jany mnoho změnilo. V době odběru pracovala jako sestřička na záchrance v Chebu. Pak vystudovala vysokou školu a v současnosti studuje další. Zastává velmi zodpovědnou funkci hlavní sestry chebské nemocnice. (I když se záchranou službou, kde prožila řadu let, stále spolupracuje).

Celých deset let si obě prostřednictvím Českého národního registru dárců kostní dřeně vyměňovaly dopisy, které ovšem podle pravidel nesměly obsahovat takové osobní

údaje, které by mohly vést k odhalení totožnosti jedné či druhé.

26. 5. zhruba ve 20.30 se jim konečně splnil sen mohly si padnout do náruče. A slzy tekly. „Já jsem pobrekávala, už když jsme šli z pražského nádraží a tady celou dobu,“ přiznala pak paní Jana. Měly si pak toho tolik vyprávět!

Tu děsivou zprávu o tom, že má leukémii, se paní Jitka dozvěděla, když jí bylo 27 let. „Lékaři tehdy řekli, že mi pomůže jedině transplantace a začali hledat dárce. Během pár měsíců našli Janičku.“ Tehdy byla dnes jedenapadesátiletá (ten věk byste jí ale ani náhodou neřekli) Jana Lukešová v registru čtyři roky. „Zavolali mě, zda s odběrem souhlasím, udělali mi další vyšetření a já měla obrovskou radost, že je prokázána velká shoda našich transplantačních znaků.“

Zatím, co v Plzni odebírali krvetvorné buňky paní Janě, v Brně k transplantaci připravovali paní Jitku. Jedna v duchu myslela na druhou, i když věděly jen to, že jde o ženu. Jak si jedna druhou představovaly? Prý právě tak, jaká je skutečnost.

Jitka Severová je vděčná, že díky paní Janě může žít hezký život, vlastně nad původní plán osudu. „Říkám tomu bonus. Když jsem onemocněla, netušila jsem, že v té době přišel na svět také můj syn Tomášek. Je manželův, vyvdala jsem ho. A je to skutečný dáreček, narodil se o Vánocích,“ usmívá se paní Jitka.

Teď už si nebudou muset vyměňovat neúplné dopisy o svých zážitcích. Rodiny plánují vzájemné návštěvy. Ta, která žije na západní výspě republiky, pozná v doprovodu svých nově poznaných přátel bohatý Jihomoravský kraj, a ta brněnská se těší, jak společně prochodí krásnou krajinu Chebska. „Jsem dnes prostě strašně šťastná. Děkuji za ten dar, který jsem dostala, že se prostě teď vidím s pokrevní sestřičkou,“ vyznala se v Obecním domě dárkyně Jana Lukešová.

Se svým životem jsem spokojený

Den, ve kterém jsme se s Ing. Hynkem Sladkým, MBA, setkali na Hematologicko-onkologickém oddělení Fakultní nemocnice v Plzni, kde mu před časem transplantovali kostní dřeň, pro něj byl trochu náročnější než ty ostatní. Ale jen maličko.

Ráno sem přijel z domova v Kyšicích u Plzně na krevní náběry. Potom zas odjel do další obce ležící na sever od Plzně, Dýšiny. Jako starosta Kyšic se tam zúčastnil setkání starostů okolních obcí, aby společně probrali aktuální problémy. „Pak jsem se vrátil na ambulanci HOO v plzeňské nemocnici pro výsledky. Mám radost, že jsou dobré. Až tady skončíme naše povídání, vrátím se domů na oběd, protože manželka by se zlobila,“ směje se. Mýlil by se ten, kdo by věřil, že pak skončí na gauči s novinami. Od čtyř odpoledne se totiž opět v Plzni zúčastní jako spolupracovník schůzky Nadace pro transplantace kostní dřeně. A těší se, že dostane akreditaci na večerní fotografování koncertu Pražského výběru, který zavítal do západočeské metropole. Kdyby neměl tento program, určitě by zůstal dlouho v práci. „Dneska je mimořádný den ještě v tom, že poprvé budeme mít devítiměsíčního vnoučka celou noc,“ prozrazuje.

Ten podrobný přehled uvádím proto, abyste si uměli představit, jak žije člověk, který je teď 18 měsíců po transplantaci kostní dřeně. Přitom dosavadní výčet jeho aktivit pořád ještě není úplný. Neodpočívá totiž ani o sobotách a nedělích. Bývalý aktivní hráč házené se jí stále věnuje, i když v jiných rolích. „V Kyšicích se hraje národní házená. Manželka trénuje mladší žačky, já je vozím na zápasy a také utkání pískám. Děláám reportážní fotografie ze zápasů handbalové extraligy, které hraje plzeňský Talent. A fotím také koncerty, které se konají na plzeňské Lokomotivě.“ (Tato hala slouží kromě sportu i zábavě). Jednomu se nabízí zvolání - Vy jste ale člověk mnoha zájmů! „Měl jsem jich víc, ale už jsem je omezil (smích),“ prozrazuje Hynek Sladký, kterého teď můžete také potkat, jak brázdí okolí svého domova na kole, aby shodil pár kilogramů, které mu „tím zvolněním tempa“ přibýly.

Před necelými dvěma roky mu ale moc dobře nebylo. Přitom to začalo zcela nevinně, dokonce v duchu páně Sladkého mnohostrannosti a smyslu pro humor: „Mám rád bílé víno, a když jsem se dozvěděl, že FN Plzeň dělá výzkum, jak to víno působí na organismus, a dokonce nemocnice to víno zaplatí, tak jsem si říkal

- to tedy musím vyzkoušet. Po přihlášení do programu mi udělali zdravotní test a zjistili, že mám vysoký tlak, což jsem předtím nevěděl. Pan doktor, ke kterému jsem pak chodil na kontroly, jednou nebyl spokojený s mým krevním obrazem,“ popisuje vývoj. Na hematologii, kam ho lékař poslal, mu v dubnu 2011 odebrali kostní dřeň. Tenkrát ještě nic hrozného neobjevili, i když varovali, že krevní obraz právě ideální není. „V červenci se potvrdilo, že se v mé krvi opravdu děje něco závažnějšího, ale já jsem přitom na sobě nic nepozoroval, ani únavu. Počátkem srpna mi odebrali dřeň na Hematologicko-onkologickém oddělení a já jsem vzápětí s rodinou odjel na dovolenou na kolech. Tehdy už jsem přemýšlel, proč nemůžu vyjet kopec, jestli jsem líný, nebo to má jinou příčinu. Po návratu mně na HOO vysvětlili, že mám chronickou leukemii, stav se bude rychle zhoršovat a pro vyléčení bude nezbytné provést transplantaci kostní dřeně,“ vzpomíná Hynek Sladký.

Takže když ten okamžik nastal, nebyl překvapený a s transplantací souhlasil. Možný vhodný dárce v Českém národním registru nalezen nebyl, proto nastalo pátrání v mezinárodních registrech. Povedlo se, a na Hematologicko-onkologickém oddělení FN Plzeň stanovili

termín transplantace. „Není to jednoduchá situace, zvlášť ten první moment, když vám to řeknou, ale byl jsem klidný. Naopak jsem musel uklidňovat rodinu, že to určitě dobře dopadne.“

Byla středa 30. listopadu 2011. Nastal Den D. „Připravili mě na transplantaci. Kolem poledne mi řekli, že se dřeň právě dává v Německu do letadla, takže jsem věděl, že budu mít německého dárce. V 18 hodin dorazila do nemocnice a o hodinu později mě napojili na přístroje a ze sáčku mi do žíly začaly kapat zdravé buňky... je to zvláštní pocit. Říkáte si těch 45 minut, co to zhruba trvá – tohle by mi mělo pomoci, ale neděje se vlastně nic!“

No samozřejmě se dělo. Hynek Sladký nerad vzpomíná, jak se zpočátku jeho tělo pralo s nevolností, teplotami, ale o to víc si s vděkem vybavuje okamžik, když mu 17. prosince prozradili, že se objevily nové zdravé buňky a transplantace tedy byla úspěšná. Počítal s tím, že se domů dostane někdy v polovině ledna, v obvyklé době 6 – 8 týdnů

nů po transplantaci. Jeho zdravotní stav se ale natolik rychle zlepšoval, že dva dny před Vánocemi lékaři rozhodli, že Štědrý večer může se svými blízkými oslavit v domácím prostředí. „To byl pro všechny největší dárek. A ještě jeden krásný jsme dostali od dcery: poukázku na vození kočárku a fotku s ultrazvukem jejího miminka, které čekala.“ (Toho Jiříka, kterého v den našeho setkání poprvé s manželkou hlídal Hynek Sladký celou noc). V dalších týdnech jezdil každý týden na kontroly a samozřejmě se cítil slabý. „Když jsem ušel 200 metrů, to bylo nějaké vítězství! V dubnu se vdávala dcera, to jsem ještě nosil roušku. Na chvíli jsem ji sundal, pronesl řeč a zase si ji nasadil (smích). Zdravotní stav se rychle zlepšoval. V květnu-červnu už jsem se až na nějaké výjimky cítil dobře. Proto jsem se začal ptát, kdy bych mohl jít do práce. Nastoupil jsem prvního září.“

Ze začátku mu moc do skoku nebylo, sil nebylo dost, ale přibývaly. Radoval se z vnoučka, kterého má syn, pak z toho, který se narodil dceři, přidával si další a další aktivity. Až na byl dojem, že když jsou výsledky testů tak výborné, nijak zvlášť si dávat pozor nemusí. Vytrestala ho pak opravdu těžká chřipka na přelomu loňského a letošního roku.

Ale už je zase fit a věnuje se širokému spektru zájmů, které jsme vypočítali na začátku. Zmínili jsme také o spolupráci s Nadací pro transplantace kostní dřeně. Právě on stojí za projektem spolupráce s Českým svazem házené, který přináší tolik potřebné finance Nadaci pro transplantace kostní dřeně. Spolupráce běží díky jeho osobě i s oddíly národní házené. „V červnu se bude hrát v Nýřanech u Plzně velmi sledovaný turnaj národní házené Čechy – Morava. Pořadatelé by rádi z každé prodané vstupenky věnovali nadaci 10 korun. Předpokládají, že se to vyšplhá na deset tisíc,“ pochvaluje házenkáře.

Má díky tomu, že se vítězně popral s jinak nevléčitelnou nemocí, hezký život. „Díky mně neznámému německému dárci. Jsem spokojený,“ usmívá se Hynek Sladký.

Neváhali, přijeli a darovali...

... od listopadu 2012 do dubna 2013 kostní dřeň neznámému nemocnému. Děkujeme.

Zuzana Veselá
31 let,
Liberec,
instruktorka plavání,
dárkyně krve

Václav Tůma
30 let,
Pelhřimov,
provozovatel
e-shopu,
dárce krve

Jana Beritová
45 let,
Úsilné u Českých
Budějovic,
dispečerka,
dárkyně krve

Lukáš Fousek
32 let,
Jankov u Benešova,
hasič,
dárce krve

Julie Švecová
28 let,
Praha 6,
fyzioterapeutka,
dárkyně krve

Vladimír Žlábek
36 let,
Vodňany,
pedagog Jihočeské
univerzity,
dárce krve

Jitka Šimková
33 let,
Bojkovice u Uherského
Hradiště,
počítačová grafička

Vladimír Hrabovský
33 let,
Petřvald u Karviné,
horník,
dárce krve

Zdeněk Sinkule
34 let,
Ondřejov
u Kralovic,
profesionální hasič

Martin Gavel
35 let,
Nový Bydžov,
montážní dělník,
dárce krve

Kateřina Fulínová
23 let,
Aš,
studentka České
zemědělské
univerzity

Prosíme všechny registrované dárce kostní dřeně, aby všechny své osobní změny (bydliště, jméno) zaznamenali do formuláře pro hlášení změn kontaktu na dárce. Najdete ho na webových stránkách ČNRDD a je univerzální pro všechna dárcovská centra: www.kostnidren.cz/register/darci/zmena.php

Dárcovská centra v České republice

Brno – Transfuzní oddělení a krevní banka FN

Jihlavská 20, 639 00 Brno
tel.: +420 532 233 920
Provozní doba: Po–Pá: 7.00–9.00 hodin – po domluvě

České Budějovice – Transfuzní oddělení

B. Němcové 54, 370 01 České Budějovice
tel.: +420 387 873 345
Provozní doba: Po–Pá: 7.00–9.00 hodin – po domluvě

Hradec Králové – Transfuzní oddělení FN

Sokolská tř. 581, 500 05 Hradec Králové
tel.: +420 495 833 562
Provozní doba: Po–Pá: 8.00–11.00 hodin

Liberec – KNL a.s. – Transfuzní oddělení

Baarova 15, 460 63 Liberec
tel.: +420 485 312 289
Provozní doba: Út a Čt: 13.00–15.00 hodin

Most – Transfuzní oddělení

J. E. Purkyně 270, 434 64 Most
tel.: +420 476 172 595
Provozní doba: Po–Pá: 8.00–12.00 hodin

Olomouc – Imunologický ústav FN a LF UP

I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc, tel.: +420 585 415 116
Provozní doba: Po–Pá: 7.00–14.00 hodin

Ostrava – Transfuzní oddělení

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava
tel.: +420 597 374 441
Provozní doba: Po–Pá: 7.00–14.00 hodin

Plzeň – Hematologicko-onkologické odd. FN

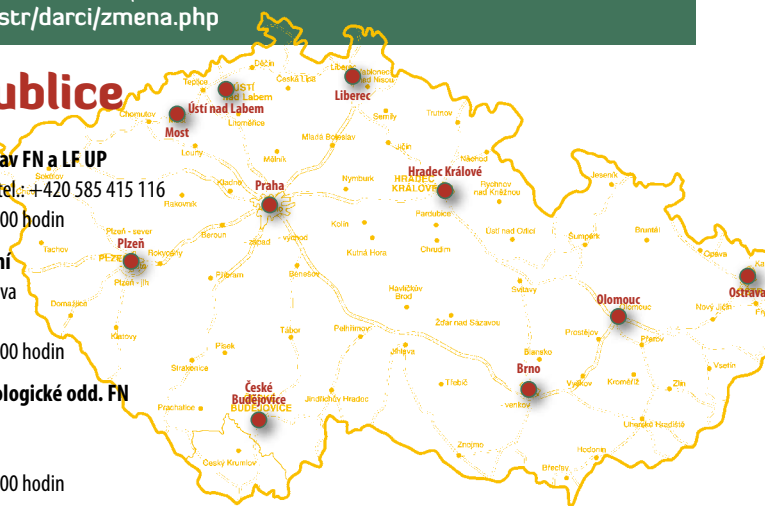
alej Svobody 80, 304 60 Plzeň
tel.: +420 377 103 825
Provozní doba: Po–Pá: 9.00–13.00 hodin

Praha – Odd. hematologie, biochemie a krevní transfuze ÚVN Střešovice

U Vojenské nemocnice 1200, 169 02 Praha,
tel.: +420 973 203 217
Po–Pá: 7.00–10.30 hodin, krom 1. středy v měsíci

Ústí nad Labem – Transfuzní odd. MN

Sociální péče 3316/12A, 401 13 Ústí nad Labem
tel.: +420 477 113 453
Provozní doba: Po–Pá: 7.00–14.00 hodin, po domluvě

Stačí zkumavka krve!

Vstupem do Českého národního registru dárců dřeně může pomoci každý – vy, vaše rodina, kamarádi i kolegové z práce. Ideální věk 18–35 let.

www.kostnidren.cz

Prý je naprosto obyčejný, nezajímavý člověk

Usměvavá trojice stoupala po schodišti Obecního domu. Důvěryhodně působící muž v uniformě, jeho energická tmavovlasá manželka a nové zážitky dychtivě vyhlížející desetiletý chlapec. Maminka se synem se posadili v Sladkovského sále opodál a major Vladimír Hanke dopředu, mezi ty, kteří přebírali upomínku na to, že v minulém roce darovali svou kostní dřeň tomu, kdo ji potřeboval ke svému uzdravení. Po oficiální části večera jsme si sedli k povídání ve vyprázdněném sále.

Můžete prozradit něco o sobě a své rodině?

O sobě? Jsem naprosto obyčejný, nezajímavý člověk. Jsem šťastně ženatý, mám desetiletého syna. Od malička jsem se zajímal o letadla, chtěl jsem být pilotem, proto jsem se přihlásil na střední vojenskou školu a od patnácti let jsem byl z domova. Sice jsem si sedl do letadla a zalétal si, ale bohužel zdravotní stav mi nedovolil pokračovat v dalším výcviku. Vystudoval jsem tedy obor zbraně a munice na Vojenské akademii v Brně a od té doby pracuji v Armádě České republiky, posledních deset let jako personalista. Ve volném čase se věnuji především rodině, pokud trocha času zbyde, zahraju si tenis, věnuji se turistice, papírovému modelářství, zajímám se o historii. Snažím se hodně číst.

Kde žijete?

Bydlím v obci Stružná, která spadá pod poštu Bochova, je to taková normální „vesnička středisková“. Pracuji v Karlových Varech na Krajském vojenském velitelství, v současné době na pozici vedoucího oddělení náboru.

Přivedl Vás k dárcovství kostní dřeně někdo nebo nějaká událost?

Už na vysoké škole jsem začal dávat krev. Později jsem při jednom odběru na transfúzním oddělení v Chebu objevil letáček s informacemi o dárcovství kostní dřeně. V té samé době, kolem roku 2000 jsem našel další informace i z jiných zdrojů a rozhodl jsem se zaregistrovat.

Věděli jste před tím něco o vážných chorobách krvetvorby?

Žádnou konkrétní osobu s chorobou krvetvorby jsem tehdy neznal, ale jsem člověk hloubavý až zvědavý, takže jsem si informace zjišťoval. Takže představu, co obnáší transplantace i odběr kostní dřeně, jsem vcelku měl. Nicméně později, asi tak dva roky po zaregistrování, se tato nemoc v mém okolí objevila. Dceři mého kamaráda, spolužáka z vysoké školy, diagnostikovali leukémii. Byly jí tehdy tři roky. Jsem moc rád, že dnes mohu říci, že je z ní naprosto zdravá mladá slečna. A ačkoliv její léčba byla úspěšná i bez nutnosti transplantace, byl tento případ pro mě jen potvrzením, že mé rozhodnutí bylo správné.

Co Vám běželo hlavou, když Vás oslovili? Měl jste obavy? Jak reagovala rodina?

Po více než deseti letech od registrace to bylo veliké překvapení. Ale okamžitě jsem věděl, že do toho jdu. Já bych asi nedokázal žít s vědomím, že kdesi umírá člověk, kterému jsem mohl pomoci a já pomoc odmítl. Ne, nemyslitelné. Jediná obava, kterou jsem opravdu měl, bylo, zda všechna vyšetření předcházející odběru dopadnou dobře a já budu odběru schopen. A manželka? Ne, nic mi nerozmlouvala, naopak, podporovala mě. Sama byla dárkyní krve a byla by i dále, kdyby jí to zdravotní stav umožňoval.

Jak odběr probíhal? Bolelo to hodně?

Po konzultaci s lékaři jsem se rozhodl pro odběr krvetočných buněk z periferní krve. Tomu předchází čtyřdenní injekční aplikace růstových faktorů, které, laicky řečeno, mají vybudit dárčovu kostní dřeň k vyšší aktivitě a vyplavování krvetočných buněk do krve. Byl jsem upozorněn na to, že se může dostavit bolestivost velkých kostí. Dostavila se. Ale nebylo to nic mimořádného, lehké pobolívání v kříži. Samotný odběr pak probíhal filtrováním mé krve na separátoru a to bylo naprosto v pohodě.

Mysleli jste na toho, kdo má díky Vám šanci žít, představovali jste si ho?

Pochopitelně. Měl to být mladý muž z České republiky. Věděl jsem, že současně s mým odběrem je on připravován k transplantaci. Určitě mu v tu chvíli nebylo moc dobře a já na něj myslel a v duchu mu fandil. I dnes, více než rok od odběru, na něj často vzpomenu. Doufám, že nemoc překonal a daří se mu dobře.

Pokud by Vás znovu oslovili, souhlasil byste? Bez váhání!

ŘEKLI:

Manželka Bohumila:

Mne vůbec nepřekvapilo, že se k dárcovství přihlásil. Do registru se zapsal ještě před tím, než jsme se seznámili. Moc často manžela nechválím, ale musím říct, že je naprosto úžasný... jak manžel, tak tatínek. Umí výborně spoustu věcí. Pokud něco neví, ví, kde to najít. Např. na internetu si najde recept, a pak nám se synkem připraví jako překvapení nějakou mňamku. Synovi se velmi věnuje. Staví spolu papírové modely, chodí na procházky, fotí přírodu. Když bylo malému 3,5 roku, onemocněla jsem... měla jsem nádor na mozku a manžel vše dokonale zvládl, péči o syna, cesty do Prahy do nemocnice i služební povinnosti vyplývající z jeho práce. Nebyla to procházka růžovým sadem, ale vím, že manžel je velmi hodný člověk, na kterého se mohu v životě spolehnout... úžasný přítel, partner pro život a dokonale tatínek našemu synovi. Má smysl pro povinnost... to proto mne nepřekvapilo, že pomáhá druhým.

Syn Jiří:

Moc se mi to líbilo. Asi se kamarádům pochlubím, že tátu vyznamenali. Mám vůbec šťastný den - jsem v Kroužku přátel přírody, moc mě baví myslivost a dneska jsem vyhrál okresní kolo Zlaté smiči trofeje.

A pak se rozloučili. Druhý den totiž plánovali navštívit muzeum a zoologickou zahradu. Takhle obyčejný, nezajímavý člověk a jeho rodina nevypadá, co říkáte....

Chci někomu pomoci

V dubnu vstoupil do Českého národního registru dárců kostní dřeně policejní ředitel plk. Mgr. Martin Červíček. Navázal tak na tři roky starý projekt, kdy registr začal s náborem dárců mezi policisty. „Mám pocit, že pokud je na světě ten jeden jediný člověk, který může někomu pomoci, má to udělat. To je hlavní důvod mého vstupu do registru – chtěl bych někomu pomoci, kdo je nemocný, má shodné tkáňové znaky a jsem vhodným dárcem,“ vysvětlil své rozhodnutí policejní ředitel.

Z dopisů nadací

Člověk potíže neočekává. Když neštěstí zatuká na dveře, zvláště v podobě těžké nemoci, ihned mu vezme nejen fyzickou a psychickou sílu, ale i schopnost řešit situace. V tu chvíli je odkázán na lidi kolem sebe jako bezbranné miminko. Chci vyslovit obrovské díky týmu Hematologicko-onkologického oddělení FN Plzeň nejen za vysoce kvalifikovanou lékařskou pomoc, ale i za neocenitelnou snahu vrátit člověku chuť do života.

(Pacientka, která onemocněla leukémií, je z Ukrajiny. Ze svých úspor si zaplatila chemoterapii i transplantaci kostní dřeně. Dnes žije v Kyjevě.)

Rakovina je jednou ze závažných onemocnění, při kterém jde skutečně o život. Každopádně je nutné s touto nemocí bojovat a skutečně to nevzdávat. Víím, o čem mluvím, sám jsem prodělal leukémii, tedy rakovinu krve. Podstoupil jsem transplantaci kostní dřeně, zabojoval, a jsem živ a zdrav. Mám vzkaz pro stejně nemocné pacienty - bojujte, myslím na vás.

(Daniel Malý, vyléčený pacient, který se stal spolupracovníkem Nadace pro transplantace kostní dřeně).

Máme ze své práce radost

Dvakrát ročně se sjíždějí spolupracovníci Nadace pro transplantace kostní dřeně z celé republiky do multifunkčního nadačního centra U Pramenů v Plzni, aby společně probrali svoje úspěchy, ale i problémy, dozvěděli se o aktivitách nadace, plánovaných akcích a novinkách týkajících se sbírek. Jarní setkání se uskutečnilo o posledním květnovém

víkendu, tedy po uzavěření časopisu. Proto se vracíme ještě k podzimní akci, na které jsme se spolupracovníků zeptali:

Z čeho jste měli při své činnosti největší radost?

Věra Šilerová, vrchní sestra, nemocnice Pelhřimov: *Oslovila jsem pelhřimovské základní školy, aby děti tvořily sluníčka. Vedení škol i děti se toho ujaly s velkým nadšením. Každé dítě vytvořilo 2 sluníčka. Jedno si odneslo domů a rodiče za něj mohli poslat finanční příspěvek pro nadaci, a druhé sluníčko mi darovali, a potom o Vánocích, za podpory pana starosty a agentury Dobrý den, která mi s tím v Pelhřimově hodně pomohla, jsme uspořádali vánoční sbírku na náměstí a sluníčka se rozdala.*

Svatopluk Koňas, Březnice (jedenkrát byl dárce kostní dřeně, jedenkrát lymfocytů): *Jsem dobrovolný hasič a ke spolupráci s nadací vedu i náš dorost. Jsou to děti do 15 let, chodí s kasičkou při nejrůznějších akcích a my dospělí jsme s nimi jako vedoucí. Jsou vidět při vánočních akcích, byly také na Mistrovství České republiky v parkurovém skákání v nedalekých Martinicích. Naši nejmenší dělají sluníčka a já mám radost, že to všechny baví.*

Lenka Šlefrová, Chodov u Domažlic *V roce 1987 jsem jako devatenáctiletá onemocněla leukémií, dobře to dopadlo. S man-*

želem chodíme řadu let s kasičkami. Jezdila s námi i dcera, které letos bude 18 let. Moc nás potěšilo, že se rozhodla stát dárkyní krve, a pak rovněž vstoupit do registru. Chce tak poděkovat za to, že jí uzdravili mámu.

Sporty i nadále pomáhají nadaci

- Na podzim uzavřely dohodu o spolupráci Český svaz házené s Nadací pro transplantace kostní dřeně. Finanční dar představuje každá branka českých reprezentantů, stejně tak branky extraligových týmů ve vybraných kolech Extraligy.
- K akcím ve prospěch nadace se přidávají i hokejisté. Rytíři z Kladna předali 27.12.2012 po televizním extraligovém utkání s Třincem asistentce nadace symbolický šek s částkou téměř 100 000 korun. Inspirací jim byla akce místního krasobruslařského oddílu, kdy Laďka Eichmanová odstartovala myšlenku podpory nadace vystoupením svých svěřenkyň na vánoční revue V peřině.

Pacienti jsou rovněž hrdinové

Mám pro ně prostě slabost. Pro všechny, kteří se podílejí na velkém úspěchu transplantací kostní dřeně v České republice a jejichž zásluhou získávají šanci na další život i mnozí nemocní v nejrůznějších zemích světa. Mám slabost pro pacienty, kteří onemocněli vážnými chorobami krevetvorby, a přesto se nelitují, nebědují, statečně s nemocí bojují a těší se z každého dne, který jim osud věnoval nad původní plán.

Před letošními Velikonoce jsem se zúčastnila jednoho regionálního setkání těchto pacientů, jejich rodinných příslušníků a přátel v centru Nadace pro transplantace kostní dřeně U Pramenů v Plzni. Mluvílo se o lymfatickém imunitním systému a nevěřili byste, jak jsme se při tom nasmáli. Když pacienti děkovali přednášejícím odborníkům za péči, kterou jim věnují, opáčil doktor Tomáš Svoboda, který se o ně také stará: „Vděční byste měli být nejen nám, lékařům, rodině, která vás podporuje, ale také sobě. Jste velcí hrdinové, že jste nad chorobou zvítězili!“

Pak jsme společně vyráběli kraslice. No není to úžasné?

Tématem dalšího setkání, dubnového, byla samotná krev, která je tolik potrápila. Její složení, cesta krevtvořných buněk od jejich praměti do krevního oběhu. Napadlo by vás, že naše kostní dřeň vyrobí za každý den 100 tisíc bilionů krvinek? Tentokrát jsme malovali společně sluníčka, která bude nadace rozdávat při nejrůznějších příležitostech. V červnu přijede mediálně známý psycholog PhDr. Jeroným Klimeš, Ph.D., aby s pacienty a jejich blízkými probral, jak vyžrát na stíny na duši, které je občas přepadnou. Sám ví, o čem mluví, z vlastní zkušenosti, vítězně se před několika lety popral s lymfomem (zhoubným nádorem mízních uzlin). Už se na ten podvečer těším.

Všichni, kdo mají co do činění s touto problematikou - ať jsou z Hematologicko-onkologického oddělení plzeňské fakultní nemocnice, Nadace pro transplantace kostní dřeně, Českého národního registru dárců kostní dřeně, četní spolupracovníci jako kdyby se napili z pramene porozumění, vřetění, přátelství. Vybíral si je tak a vychoval zakladatel oboru, primář Vladimír Koza. Učili se dobře. (koř)

Velice si vážíme vaší pomoci.

Děkujeme všem, kteří přispěli finančním darem nebo svou aktivitou podle svých možností.

Pro Nadaci pro transplantace kostní dřeně není žádný dar malý.

Všechny informace o hospodaření naší nadace najdete na

www.kostnidren.cz

- Také skokový sport stále drží štafetu pomoci transplantacnímu programu. Na všech závodech Skokového poháru České pojišťovny jsou zdaleka viditelná loga Nadace pro transplantace kostní dřeně a Českého národního registru dárců kostní dřeně. Od letošního roku každý startující jezdec Skokového poháru věnuje z každého startu ve prospěch nadace 10 korun. Na vybraných závodech pak jsou připravena odběrová místa, kde se jezdci i návštěvníci mohou zaregistrovat.
- Pomáhají velcí, ale i malí. 26. 5. proběhlo U Pramenů již tradiční Dětské sportovní odpoledne.

Pochopil, že chybil

Velký smutek měl dlouholetý spolupracovník nadace Vladimír Výleta z Kyjova, když neznámý zloděj ukradl kasičku, která se utěšeně plnila příspěvky pro nadaci. Byl dopaden, a ke svému činu se nejen přiznal, ale rovněž vyslovil nad svým činem lítost a omluvu. Nejen že finanční obnos nahradil, ale přispěl i tisícikorunou navíc. Věřme, že se dostatečně poučil.

Budoucí lékaři jsou s námi

S nadací dlouhodobě spolupracují rovněž medicí Lékařské fakulty v Plzni. Počátkem května uspořádali na oblíbeném Ranči u plzeňského rybníka Šídlovák již třetí ročník dobročinného open air festivalu MEDICAMP. Odpoledne bylo ve znamení hudby a dobré zábavy. V průběhu odpoledne se promítal propagační film o problematice dárčovství kostní dřeně a výtěžek 26 902 Kč byl opět připsán na konto nadace.

Kapka ke kapce...

Junák – svaz skautů a skautek již 16 let svou benzínkovou sbírkou nazvanou **Společně proti leukémii** (dříve Kapka) významně pomáhá lidem postiženým nemocí krvinek. Sběrka probíhá **na čerpacích stanicích** po celé České republice. Skauti a skautky tam přijíždějícím autům umývají okna a řidičům podávají informace o činnosti nadace a možnostech pomoci. Ti jim za to můžou vhodit **dobrovolný příspěvek** do zapečetěné kasičky. V uplynulých letech tak pro nadaci získali **7.746.835,- korun**.

Letos proběhne od 14. do 16. června.

To byste v kontejneru nehledali

Také Plzeň se přihlásila k celorepublikové akci, kdy veřejný prostor zaplavily kontejnery. Nenabízely však možnost odhodit nepotřebný odpad, ale jejich vnitřek byl uzpůsobený tak, aby do nich mohli vstoupit návštěvníci a aby se pobavili a třeba i poučili.

Od 13. do 18. 5. našli v jednom z kontejnerů, umístěném na Americké třídě v blízkosti Hlavního nádraží, i spoustu informací o problematice nemocí krvinek a dárčovství kostní dřeně, které jim spolu s propagačními materiály předávali skauti, ale především odborníci z Hematologicko-onkologického oddělení FN Plzeň. Mohli si také vyslechnout koncert, dítka se vyřadit na skákacím hradu, a nebo se také vyfotografovat s obří kostí.

Obrazy potěší i pomáhají

Každý měsíc zdobí prostory plzeňského nadačního multifunkčního centra U Pramenů nová výstava obrazů. Při vernisážích vznikla pěkná tradice ve prospěch Nadace pro transplantace kostní dřeně, kdy autor věnuje jeden ze svých vystavovaných děl do dražby. Výtěžek poputuje na konto nadace.

K jaru patří slunce i sluníčka

Už po 31. uspořádali studenti Gymnázia Ludka Pika v Plzni takzvanou „*sluníčkovou sbírku*“. Při ní za každý obnos vhozený do uzavřené kasičky dárce obdrží malé sluníčko. Za roky své dobrovolné činnosti vybrali studenti přes dva a půl milionu korun, které jsou pokaždé beze zbytku účelně využity.

U zrodu této akce stála a po celou dobu ji organizuje jejich učitelka chemie a biologie Marie Helmová. Všechny, kteří spolupracují s Nadací pro transplantace kostní dřeně velmi potěšilo, že tato sympatická dáma, která je rovněž členkou dozorčí rady nadace, byla mezi 45 pedagogy z celé republiky, které letos ministr školství u příležitosti Dne učitelů vyznamenal za vynikající práci. Blahopřejeme.

Někdy život visí na vlásku, někdy na pár korunách.

Každý den onemocní v ČR někdo akutní leukémií

DMS KOSTNIDREN

na číslo **87777**

cena SMS je **30 Kč**, nadace obdrží **27 Kč**

Akce ve prospěch nadace

Děkujeme všem, kteří v uplynulých měsících přispěli na podporu náročné činnosti Nadace pro transplantace kostní dřeně. Vážíme si významných darů sponzorů, ale stejně tak i příspěvků tisíců lidí, kteří nadaci věnovali třeba jen malou finanční částku podle svých možností. Všem patří obrovský dík!

Ve prospěch Nadace pro transplantace kostní dřeně putoval i výtěžek z řady kulturních akcí, jejichž spoluorganizátoři byli i spolupracovníci nadace:

- 10. 3. 2013 Gospel
- 15. 3. 2013 Františkovy Lázně - Ples
- 7. 5. 2013 Plzeň - MEDICAMP
- 16. 5. 2013 Praha - Benefiční koncert
- 13. - 18. 5. 2013 Plzeň - Kontejnery k světu
- 17. - 18. 5. 2013 Plzeň - Společně proti leukémii
- 24. - 25. 5. 2013 Plzeň - Setkání spolupracovníků nadace
- 26. 5. 2013 Plzeň Dětské sportovní nedělní odpoledne
- 28. - 29. 5. 2013 Plzeň - Sluníčková sbírka
- **14. - 15. 6. 2013 Česká republika - Společně proti leukémii**
- **15. 6. 2013 Čáslav - Sluníčková sbírka**
- **23. 6. 2013 Nýřany - Utkání Čechy-Morava v národní házené**

Zahájení výběrového řízení na granty

Nadace pro transplantace kostní dřeně vyhlašuje zahájení výběrového řízení na udělení grantových příspěvků.

Bližší informace o podmínkách na webu:

<http://www.kostnidren.cz/nadace>

Nadace pro transplantace kostní dřeně

Na Roudné 123/212, 301 00 Plzeň • Tel.: +420 377 521 753

NADACE PRO TRANSPLANTACE KOSTNÍ DŘENĚ

e-mail: nadace@kostnidren.cz

Český národní registr dárců dřeně

Na Roudné 123/212, 301 00 Plzeň • Tel.: +420 377 533 300

ČESKÝ NÁRODNÍ REGISTR DÁRCŮ DŘENĚ

e-mail: registr@kostnidren.cz

www.kostnidren.cz

Konto ČSOB 4343043/0300, eKonto: 4343043/5500

Tisk + DTP: Euroverlag Plzeň, www.euroverlag.cz

Grafické zpracování: Barbora Müllerová

Redakce: Jana Kořínková, Monika Nováková,

Tomáš Svoboda, Jana Navrátilová a spolupracovníci

Foto na titulní straně: ČNRDD

Nepronějné. Ev. číslo MK ČR E 19927.